

KHS sommarmöte 2009 Vara människa, förbli mänsklig

SANN MÄNNISKA

Margareta Melin

Jag är glad över att KHS har förlagt sitt sommarmöte till Jönköping. Tack vare det blev jag påtänkt som talare, och tack vare detta var det lätt för mig att genast tacka ja – och en glädje att nu vara med som deltagare.

I programmet står det:

”Inför årets sommarmöte har KHS velat närma sig frågor *kring den kristna humanismens identitet, där bibelsyn och trosföreställningar blir centrala.*” Jag vill därför ta upp frågor som rör identitet, kanske inte direkt ”den kristna humanismens identitet” men väl *människans* identitet. Och detta vill jag göra i ljuset av Jesu liv och förkunnelse och den existentiella betydelse som hans sätt att se och bemöta människor har haft för mig.

Hur såg Jesus på människorna? Vilken människosyn hade *han*?

Han *såg* den han mötte, såg förbi yta och omständigheter, in till ett gudabarn. Jesus själv kallar aldrig någon person för syndare. I hans omvärld, däremot, var synd och skuld ett huvudtema. Vissa människor stämplades som syndare och uteslöts ur den sociala gemenskapen.

Typiskt för Jesus var att han genomgående vände sig till just dem som andra tog avstånd ifrån. Där andra såg syndare såg han något helt annat. Han såg sina systrar och bröder, Abrahams söner och döttrar – Guds barn, helt enkelt. I varje människa såg Jesus ett syskon, ett älskat barn till den himmelske fadern, hans och allas far.

Det var den blicken, det *inkluderande* sättet att se som var det avgörande för mig när jag som konfirmand bestämde mig för att bli hans lärjunge. Till saken hör att jag under uppväxten plågades av en allmän förväntan att man skulle värdera alla man mötte. Man skulle göra skillnad. Tummen upp eller tummen ner!?

Trevlig eller tråkig? det var den vanliga särskiljande frågan i min värld.

Jag försökte undvika att svara. Jag kunde ju inte påstå att alla var direkt trevliga. Men jag *såg* faktiskt, från det jag var helt liten, att alla var fina på sitt sätt – även om man förstås måste hålla sig undan när någon blev jobbig eller direkt farlig.

När jag for till Öland för att vara sommarkonfirmand hos en prästfamilj, var jag maximalt motiverad. Jag var fast besluten att ta reda på om det fanns något i den kristna tron som skulle kunna råda bot på den känsla av tomhet och meningslöshet som under det senaste året då och då brukade övermanna mig.

På Öland började och slutade vi dagen med tidebön i ett litet rum som tillfälligt var inrett som kapell. Vid sidan av själva undervisningen skulle vi läsa Markusevangeliet på egen hand, ett eller två kapitel per dag.

I kapellet morgon och kväll och i läsningen av Markusevangeliet fann jag – kort sagt – vad jag sökte och hungrade efter. Jag uppfattade att Guds kärlek är allomfattande. Det gick rakt in i mig, att jag och alla människor är älskade som vi är, och värda att älskas.

Att sitta för mig själv och läsa om Jesu liv gav en lättnad, som blev allt tydligare allt eftersom dagarna gick. Det var som en hemkomst, ett uppenbarande av något som jag djupt inom mig redan visste. När jag läste kapitel efter kapitel om hur respektfullt och förstående Jesus såg och mötte alla slags människor, började livslusten komma tillbaka. Om människor kunde se på varann som Jesus såg – utan att göra skillnad på folk och folk – då skulle det vara enkelt och härligt att leva, tänkte jag.

I slutet av lästiden gjorde vår präst en cykeltur med oss var och en. Mig frågade han hur jag tänkte mig Jesus, vilken bild jag hade inom mig. Jag svarade med altartavlan i Böda kyrka, som jag hade vilat blicken på de senaste söndagarna. En Jesus med utsträckta, välkomnande armar. Då sa min läspräst: ”Om man inte ser Jesus på korset, har man inte sett sin frälsare.” Jag minns tydligt min egen reaktion. Jag blev inte det minsta nedslagen eller oroad utan tänkte bara, glad och lycklig: Om det där är något viktigt så kommer jag att fatta det senare. Just då var jag bara så lättad av att vilja leva och kunna tro på mig själv – och över att vara förvissad om att Gud ville mig och på ett eller annat sätt skulle använda mig.

Efter studenten läste jag teologi i Uppsala. När jag under de åren förde frågor om självförståelse och självbild på tal i mina kyrkliga och teologiska sammanhang, var det alltid någon som påpekade att man inte skulle tänka så mycket på sig själv. Man skulle tänka på Gud istället. För mig fanns ingen motsättning mellan det ena och det andra. Inte heller upplevde jag något motstridigt mellan Gud och mig. Däremot fanns det starka motstridigheter mellan mig och mig, mellan olika nivåer och olika sidor i mig själv. Gud var min fasta punkt och tillflykt i en oberäknelig tillvaro. Han var mitt sanningsvittne. Till honom kunde jag säga när allt gungade: DU, du, vet, du ser, du känner mig. Du vet min längtan, min goda vilja... Du förstår mig, när jag inte själv förstår.

I Uppsala fick jag ögonen på en boktitel: *Att finna sig själv. Att finna Gud.* Jag minns det som en aha-upplevelse, en känsla av JUST DET! Så är det: Att finna Gud leder till – eller sammanfaller med – att finna sig själv. Att finna sig själv leder till att finna Gud. Jag såg tydligt ett samband. Min starka längtan efter Gud hade med min egen rotlöshet att göra, min upplevelse av att vara udda, mångbottnad och gränslös. Inte minst förbryllades jag av mina egna reaktioner. Utan förvarning kunde mitt inre skakas om och förvandlas till kaos. Den brännande frågan var: *Vem är jag i allt detta?*

Med åren har jag kommit att uppfatta den frågan inte bara som min personliga primära livsfråga utan också som vår tids stora andliga fråga: Vem är jag? Vad är en människa?_Vad är hennes plats, hennes uppgift, hennes väg?

Vår självbild och människosyn hör nära ihop med våra tankar om Gud. Om jag tänker, att Gud *inte är*, eller att Gud är utom räckhåll för mig, då är det som om jag själv upphör att finnas. Om Gud inte ser mig, vem ser mig då som den jag är. Finns jag då? Om Gud inte

finns tillgänglig, om det alltså inte finns tillgång till sanning, omsorg, kärlek, då finns bara tomheten och jag själv är bara tomhet. Ett hav utan vatten. Hav utan vatten – det var en självbild och självupplevelse som jag hamnade i vid upprepade tillfällen under studieåren.

Jag är ett hav utan vatten
ropar efter att fyllas
osläckliga kärlekstörst.
Min kärlek är bara ett rop
en fattigdom
en tiggande stumhet
ingen till tröst.
Ett hav utan vatten.

Ni är gudar

Alltsedan kristendomens första tid har man förkunnat att Jesus uppenbarar vem Gud är. Ett evangelium för vår tid är att han samtidigt uppenbarar vem människan är. Gudasonen är också människoson. Jesus är sann människa. Han är alltigenom äkta, ett med sig själv. Det finns inget motstridigt hos honom. Ingen konflikt mellan vad han vill och gör, mellan vad han säger och menar.

Mötet med honom ger kontakt med det sant mänskliga i oss själva. I honom skymtar vi *vårt eget sanna ansikte*. Ett minne av vilka vi i grunden är väcks till liv – och en längtan efter att bli vad vi är menade att vara. Att se Jesus är att se en människa i sitt esse, i sitt vara. Han är den han är. I honom är Gud mänsklig och människan är gudomlig.

I den östliga grenen av kristenheten, i de ortodoxa kyrkorna, framhåller man *sambandet* mellan Gud och människa – och sambandet mellan Guds människoblivande och människans gudomliggörelse. Där sammanfattas evangeliet kort och gott: Gud blev som vi för att vi skulle bli som Gud. Teologin här i väst däremot har i hög grad betonat *avståndet* till Gud och *skillnaden* mellan Gud och människa, liksom skillnaden mellan Jesus och andra människor. Att känna igen sig i Jesus har tolkats som högmod och hädelse.

I det här sammanhanget tänker jag på Dag Hammarskjöld och vad man sa om honom efter hans död, när hans *Vägmärken* hade blivit publicerade. Jag minns hur man i radio och tidningar beskyllde honom för högmod, för att förhäva sig och jämställa sig med Jesus. Själv reagerade jag tvärtom. Jag blev gripen av hans ödmjukhet, hans allvar inför sin uppgift. Jag upplevde hur riktigt det var att han såg på Jesus som sin förebild i tjänande, att han identifierade sig med Jesus för att kunna förstå och bejaka sin egen väg.

Också Jesus blev anklagad för högmod och hädelse, för att göra sig själv till Gud. Han svarade på anklagelsen med ett citat ur Psaltaren. Han sa: *Står det inte i er lag: 'Jag har sagt att ni är gudar'? Lagen kallar alltså dem som fick Guds ord för gudar... Hur kan ni då säga till mig att jag hädar när jag säger: Jag är Guds son?* (Joh. 10:34)

Enligt judisk skrifttolkning var orden *ni är gudar* riktade till Guds folk Israel. Med sitt svar bejakar Jesus att han är Guds son. Samtidigt låter han förstå att den relationen till Gud gäller fler än bara honom.

Jesus uttrycker sin enhet med mänskligheten i allt han gör. Samtidigt vet han att han är *ett* med Fadern. Han är banbrytare och storebror, den förstfödde bland många syskon. *Den förstfödde i hela skapelsen och förstfödd från de döda*, för att anknyta till uttryck som Paulus använder. Han är en andre Adam som ger mänskligheten en ny start.

Vänner kallar jag er, sa Jesus till sina lärjungar och önskar uppenbarligen en jämlik relation till dem. *Den som tror på mig, han ska utföra gärningar som jag, och ännu större*. Avståndet mellan den förstfödde och de andra barnen är inte så stort som man i allmänhet föreställer sig.

Jesus förkunnar att han fortsätter sin närvaro i världen genom att hans efterföljare och syskon öppnar sig för hans ande och lever i hans anda. Vi är hans kropp, hans ögon och händer. Potentialen att vara som Gud finns i oss. Vi är kallade att i vår tid och vår miljö – efter de förutsättningar vi har – inkarnera den barmhärtighet och frid, den sanning och frihet, som han själv har förkroppsligat.

Vi är Kristi kropp, Andens hus,
heliga platser för hans närvaro här och nu.

SÅNG

KÄRNORD 67 *Vi är heliga som du är helig, Gud vår Gud.
När vi är vad vi är får världen ljus.*

”Vi och dom”

SKILLNADER är titeln på KHS’ senaste årsbok, som jag haft glädje av att läsa. Skillnader: Nu tänker jag på att göra skillnad mellan ”vi och dom”. Överallt på jorden lever folk i mer eller mindre konfliktfyllda spänningar mellan ”vi och dom”. Man får sin identitet till stor del utifrån vilka grupper man tillhör. Det vanliga är att man stärker sin identitet genom att ta avstånd och avgränsa sig mot andra, både enskilda personer och grupper. ”Säg mig vem du umgås med och jag ska säga dig vem du är”. Man umgås inte med vem som helst om man är mån om sitt rykte. Det förhållandet gällde i ännu högre grad på Jesu tid.

Utmärkande för Jesus är, att han rör sig fritt över alla gränser och ser ett syskon i varje människa, var han än möter henne. Han förkunnar **ett allomfattande vi**, att vi alla har samma ursprung, samma himmelske far – och är föremål för samma omsorg, samma kärlek.

När Jesus sitter vid en brunn i Sykar och samtalar med en samarisk kvinna, har han passerat två gränser: En man skulle inte tala med en kvinna, och en jude skulle inte umgås med samarier. Men Jesus gör både det ena och det andra, utan att skämmas.

JESUS BLEV KRITISERAD för sitt gränsöverskridande, framför allt för att umgås med syndare. Vissa personer blev utpekade som syndare och dessa syndaböcker tog man avstånd ifrån, föraktade och fördömde.

Men Jesus föraktar och fördömer ingen. Han gör tvärtom.

Konsekvent tar han kontakt med just dem som andra utesluter och föraktar.

Man skulle kunna tro att det o-intresse för gränser som Jesus visar skulle ha påverkat de kristna kyrkorna i deras syn på sig själva och sin uppgift. Men så är det inte. För alla kyrkor, för de stora världsvida kyrkorna likaväl som för små fria församlingar, är frågan om gränser en huvudfråga. Man har ägnat mycket uppmärksamhet åt att fastställa:

vilka personer som är innanför respektive utanför,
vad som krävs för att få höra till
och på vilka grunder man ska bli utesluten.

Man kan ju undra, utifrån de perspektiv vi har idag: Var det Jesu avsikt att införa en ny religion vid sidan av och i konkurrens med andra religioner? En religion som dessutom ofta presenteras som den enda rätta, den enda möjliga vägen till försoning och gemenskap med Gud. ”Utanför kyrkan ingen frälsning”, har det sagts genom århundraden. Extra Ecclesiam nulla salus. Man har satt likhetstecken mellan kyrkan och Guds rike – t.o.m. mellan någon viss kyrka och Guds rike.

Jesus sa: *Jag har också andra får, som inte hör till den här fållan. Också dem måste jag leda, och de skall lyssna till min röst, och det skall bli en hjord och en herde.* (Joh. 10: 4, 16, 27)

Detta Jesus-ord är i mina öron en uppmuntran till alla som vill leva i dialog med människor från andra traditioner, från främmande kulturer och religioner.

Får behöver sina fållor. Man behöver välkända mönster och ansikten för att finna förankring och trygghet. Det är inte fel att det finns olika fållor. Felet är att betrakta den egna fållan som den enda rätta. Det är fel att förkunna att alla måste in i en viss fålla för att få kontakt med den gode herden. Och det är fel att sätta likhetstecken mellan herdens röst och de ord som gäller för heliga i den egna traditionen. Man kan aldrig sätta likhetstecken mellan ord och röst.

Lärjungen Johannes sa en gång till Jesus:

”Mästare, vi såg en som drev ut demoner i ditt namn, och vi försökte hindra honom, eftersom han inte hörde till oss.” Men Jesus sade: ”Hindra honom inte! Ingen som gör underverk i mitt namn kan genast efteråt tala illa om mig.”

(Mark 9:38)

Tyvärr fortsätter många kristna att göra samma misstag som Johannes i sin ungdomliga iver: de lägger hinder i vägen för andra som står i livets tjänst men inte tillhör den egna gruppen. Historien skulle sett annorlunda ut, om kristna förkunnare hade känt igen Kristi röst utanför den egna institutionen och inte angripit och fördömt det obekanta och annorlunda.

Jesus Kristus har överallt bröder och systrar som älskar hans röst och följer honom – utan att de för den skull vill, vågar eller kan betrakta sig som kristna. Så som Jesus tillrättavisade Johannes, måste han alltjämt visa sina välmenande men kortsynta lärjungar till rätta: *Hindra inte! Den som inte är mot oss, han är för oss!*

Får från många fällor
känner herdens röst och följer den,
ska till sist förenas i en enda hjord.

RÖSTEN

Det är på rösten du känner igen honom
din bror och befriare, din älskare och vän.
Om du känner hans röst och lyssnar efter den
kan ingen bedra dig.

Fienden kommer förklädd
och imiterar den som vill dig väl.
I vännens språkdräkt utnyttjar han din lojalitet
din vilja att göra rätt, ditt känsliga samvete.

Bibelkunnig till tusen och listig som en orm
citerar han ständigt ”Guds ord”.
Men rösten, den gudomliga rösten, kan han aldrig härma.
Orden är vännens men anden är en annans.

Bedragarens ande tar människans ande tillfånga
gör henne osjälvständig eller auktoritär, enögd och intolerant.
Så försvinner leendet ur hennes ögon
och ersätts av fruktan och förakt.

Livets och kärlekens ande är totalt annorlunda
och sprider bara ljuvliga dofter: sanning och sälla
ödmjukhet och respekt, fördragsamhet och ömhet
barmhärtighet och hopp. Fred och allt gott.

SÅNG

KÄRNORD 34 *Lyssna till sanningens röst
i ditt eget hjärta
så hör du sanningens ande
varhelst hon talar.*

Mitt ibland oss, inom oss

När Jesus talar om Guds rike talar han inte om gränser och gränsdragningar. Han använder bilder som handlar om att *vara mitt i allt som är*. Bilder som: SALT, SURDEG, LJUS, alltså något litet med avgörande betydelse för helheten.

SALTETS uppgift är att lösas upp, missta sin fasta form, bli osynligt – och på så sätt absorberas av och påverka den omgivande materien.

SURDEGEN, jästen, är inte till för sin egen skull utan för brödet – och för dem som brödet ska mätta. Ett litet mått surdeg har stor verkan. Men bara om den löses upp, blandas med degen och får genomsyra det hela.

LJUSET – det finns ingen gränslinje mellan ljus och mörker. Där ett ljus tänds viker mörkret. Ju längre från ljuslågan man kommer desto svagare blir ljuset. Och vid en viss punkt kan man konstatera: Här är det mörkt. Vad är mörker? Mörker är frånvaro av ljus. Ingenting annat. Mörkret har ingen självständig existens, inget eget vara. Det kan inte registreras av något instrument, det kan inte mätas. Mörkret kan inte växa. Om mörkret växer, är det ljuset som avtar.

Mörker är brist på ljus.
När ljuset kommer tar mörkret slut.
Så var inte rädd! Var ljus!

När Jesus fick en fråga om när hans rike skulle komma, svarade han:
*Guds rike kommer inte på ett sådant sätt att man kan se det med sina ögon.
Ingen kan säga: Här är det, eller: Där är det. Nej, Guds rike är inom er.*
Man kan inte peka ut en samling människor eller byggnader, institutioner, ritualer eller skrifter och säga: Där är Guds rike! Riket kan inte ringas in och avgränsas. Lika litet kan någon säga var Guds rike inte är. Det finns överallt. Mitt ibland oss, inom räckhåll, inom oss.
Jesus förkunnar att Guds rike är nära, inte långt borta från någon av oss. Guds rike tillhör barnen, säger han. När vi föds är Guds rike vår hemort, vårt ursprungsland.

Dop av barn idag

De senaste åren har jag haft anledning att reflektera över vad man brukar säga och tänka i samband med dop av barn i Svenska kyrkan, vilken människosyn man ger uttryck för – och vilken gudsbild.

Konkret började det här engagemanget med att jag 2004 blev adjungerad till ett dopprojekt i Alingsås pastorat. Min uppgift där var att formulera alternativa texter för dopgudstjänsten, texter som såväl dopfamiljer som kyrkfolk ska kunna känna sig bekväma med och uppleva som meningsfulla och sanna.

Efter att mitt uppdrag i Alingsås var avslutat, har jag fortsatt jag att arbeta med frågor som rör dopliturgi och dop-praxis i Svenska kyrkan.

Nu har mina byggstenar för dop getts ut på Gehrmans Musikförlag, i ett häfte med dopsånger. Apropå ”kristen humanism och människosyn” vill jag citera från min sammanfattning på baksidan:

Som sammanhållen helhet är mina byggstenar en alternativ dopordning som på en väsentlig punkt skiljer sig från den traditionella. Jag utgår inte ifrån föreställningen att det odöpta barnet befinner sig *utanför*, utanför gemenskapen med Gud – i mörkrets makt, i det ondans våld. I stället har jag tagit fasta på Jesu ord om att Guds rike tillhör barnen, liksom på hans budskap om Guds kärlek och närvaro i och hos varje människa.

I tvåtusen år har vi firat himlens ankomst och Guds närvaro i ett speciellt och annorlunda barn. Det gudabarnet växte upp och såg i alla han mötte ett Guds barn och sitt syskon. Jag tror att tiden är mogen nu – att vi är mogna, många av oss – att se Gud och förnimma hans närvaro i oss själva och varandra.

Att vara barn av Gud är människans primära och grundläggande identitet, tänker jag. Till skillnad från andra identiteter – som berör kön, ålder, yrke, folkslag, religion – är vår identitet som gudabarn inte särskiljande. Tvärtom, *den* förenar oss. Alla har vi samma gudomliga ursprung och lever som celler i en och samma mänsklighet. Jorden är vår mor, allas vårt hem i kosmos. Frid och fred på jorden är Jesu ärende till mänskligheten. Fred och försoning med oss själva och med varandra.

Två byggstenar, ett smakprov:

Inledning

Vi har samlats till högtid med barnet i centrum.
Vad allt som ryms i en liten människa är fördolt.
Men det väsentliga vet vi. Hon har sitt ursprung
i Guds kärlek och den ska aldrig lämna henne.

Tolkningsord

Vita kläder, rinnande vatten, tända ljus –
tecken för livets helighet.
Dopet – en invigning till att bli
vad vi är menade att vara: sanna människor
med omsorg om oss själva och allt levande på jorden.

SÅNG

KÄRNORD 9 *Barnet son föds i stjärnans ljus
uppenbarar Guds härlighet.
I alla kulturer, i varje själ
finns Kristus i hemlighet.*

Samtal med änglar

När nu temat är ”Vara människa och förbli mänsklig” måste jag visa er den här boken: SAMTAL MED ÄNGLAR, Ungern 1943-1944.

Jag fann den i Tyskland 1986 och har så småningom översatt den. Jag har inte utrymme att presentera den närmare, men vill ändå citera ett par avsnitt. Boken återger en vägledning som fyra vänner i Budapest fick ta emot under andra världskriget och förintelsen. Tre av dem var judar. De fyra kom överens om att ärligt rannsaka sig själva och gemensamt försöka förstå vad som var deras uppgift, deras väg i sanning i en tillvaro av grymhet och lögner. Då får de oväntad hjälp. En eftermiddag uppfattar en av dem, Hanna, att någon som inte är hon själv vill tala genom henne. Hon lånar sin röst åt denna någon, som de snart identifierar som sina inre mästare och änglar.

Samtalen äger rum fredagar klockan tre under 17 månader. Det är hela tiden Hanna som uppfattar och förmedlar undervisningen – i ord, gester och illustrationer på pappret. Samtalen förändrar i grunden deras liv. De upptäcker att deras inre hållning är mer avgörande än yttre händelser – och får tillgång till en glädje som är oberoende av skeendet runt omkring dem.

De fyra är Hanna och Josef (som är gifta), Gitta och Lili. Hanna, Josef och Gitta är 36 år, Lili är ett par år äldre. Gitta är den enda som överlever kriget. Efter 30 år ger hon ut sina bevarade anteckningar från 88 samtal.

Nu några citat ur *Samtal med änglar* om det speciella med att vara människa. Centralt i änglarnas undervisning är att människan, till skillnad från allt annat skapat inte bara är skapelse – hon är också skapare.

I det åttonde samtalet säger Gitta:

G. Jag brister ofta i kärlek...
och det är så svårt i min familj.

Vänster hand förs uppåt.

– SKAPELSEN HUNGRAR EFTER KÄRLEK.

Höger hand förs uppåt.

SKAPAREN GER KÄRLEK.

De två är ännu inte i jämvikt inom dig,
och det dröjer innan de blir det.

Alltså:

Skapelsen behöver kärlek, behöver få. *Skaparen* älskar och ger. Det unika med människan är att hon inte bara är skapelse utan också skapare. Hon är beroende av att få kärlek och hon har kapacitet att själv älska. Gud är kärlek, givare. Såsom skapad till Guds avbild är också människan kärlek, i djupet av sitt väsen.

I ett senare samtal (31) illustreras skillnaden mellan djur och människa med hjälp av två cirklar, som beskriver djurets mått respektive människans mått. I en cirkel som beskriver djurets mått riktas ett antal pilar inåt, mot mitten. I den cirkel som gäller för människan riktas däremot pilarna utåt, från cirkeln.

*Djuret har en enda uppgift: sig själv.
Det har sin glädje i sitt eget:
sin luft – sin mat – sina ungar.
Ett friskt djur njuter av allt detta.
Det lever i en cirkel som heter: sig själv.
Det uppmärksammar bara vad som är inom cirkeln
och suger det till sig. Djuret är skapelse.*

*Människans mått är det motsatta.
Hennes mått och glädje är det hon utstrålar
från cirkeln – och det är omätbart.
Ett hungrigt djur fyller sig med mat – det är nog.
Människan fyller sig och strålar ut – det är aldrig nog.
Måttlös är alltså hennes glädje!
Det är det eviga livets hemlighet.*

Människans glädje är det hon utstrålar och ger.
Människan är också djur och finner glädje i det som är inom cirkeln, i det egna: sin luft, sin mat, sina ungar. Men för människan är detta inte nog.
Uppmärksammar hon *bara* sig själv och sitt eget, förlorar hon glädjen, blir olycklig, otillfredsställd.

Senare samma eftermiddag får de höra om *givandets* basala plats i människans liv:

*Vad växandet är för plantan
vad rörelsen är för djuret
är GIVANDET för människan.
Givandet är inte frukt
utan tillväxt, förberedelse.
Om ni inte ständigt ger, förtvinar ni.
Frukten är den nya världen.*

*Gittas kommentar: Jag förstår att givandet inte är ett resultat
utan den nödvändiga förutsättningen för att växa.*

Att vara människa och förbli mänsklig förutsätter en givande inställning, en önskan att dela med sig av det man har och att vara till hjälp för omvärlden.

Lika *naturligt* som det är för plantan att växa
och för djuret att röra sig
är det för människan att *giva*.

Något annat utmärkande för människan är hennes förmåga att förändra, förvandla.
Att förvandla ont till gott.

(Samtal 29 med Gitta)

MÄNNISKAN ÄR EN FÖRVANDLARE.

Att allt i den stora PLANEN är gott förstår ni,
om ni får syn på hemligheten: FÖRVANDLING.
Hör noga på! Det som är dåligt här nere...

nedåtgående rörelse

...är gott här uppe.

uppåtgående rörelse

Det är lösningen.
Kraft med nedbrytande verkan är inte på rätt plats.
Om du lyfter den uppåt tar förstörelsen slut.
Av giftet blir läkedom,
av elden ljus.
På grund av denna sin uppgift
går människan upprätt och inte på alla fyra.
Ur allt ont du kan föreställa dig
föds det nya Jerusalem.
DET FINNS INTE NÅGOT ONT –
BARA DEN ÄNNU INTE ANTAGNA UPPGIFTEN.

...

DET ONDA ÄR DET GODA SOM FORMAS
MEN SOM ÄNNU INTE ÄR FÄRDIGFORMAT.

...

Om du lyfter allting uppåt,
håller du den eviga glädjen i dina händer.

Upplyft

blir förgörande vrede till halleluja;
förtärande eld blir flammande glädje.
Ha detta i medvetandet
så kommer all sjukdom och allt ont att upphöra.
Det är den spira jag sätter i er hand.
Den förbinder det som är nere med det som är uppe.
Ta emot den och vet: inte mer *två* – utan *ett*.

Människans uppgift är att – liksom Jesus – förbinda det som är nere med det som är
uppe, att i sin person förena mänskligt och gudomligt,
jord och himmel, ande och materia;

Människans kallelse är att lyfta materien in i anden
och att fylla materien med ande, närvaro, medvetenhet. Inte mer *två* – utan *ett*.

Lili säger vid ett tillfälle (Samtal 7):

L. Jag känner att det är så mycket jag nu måste göra.

– Mycket är illusion.

Känner du att det är mycket, misstar du dig.

Inte mycket – bara en sak har du att göra.

En upplyftande, offrande gest.

En DIKT inspirerad av denna syn på människans uppgift: Att lyfta allting uppåt och på så sätt förvandla ont till gott. ”Jag” i den här dikten är inte i första hand personligt utan ”jag människa”.

FÖRVANDLA ONT TILL GOTT

Det onda /svåra finns i mitt liv
som råmaterial att förvandla.
Min kallelse är förvandling:
att utan urskiljning och fruktan
lyfta allting uppåt.

När kärleken brinner i mitt hjärta
i tro på mig själv
och honom som bor i mig
då är jag fri att se och möta
allt om kommer i min väg.

Allt kan jag då ta i mina händer
lyfta upp och transformera
som krukmakaren lyfter leran
och skickligt förvandlar den
till något användbart och vackert.

Till sist: Vem är jag då, jag människa?

Jag är gudabarn
ljus av ditt ljus
frid av din frid
evig kärlek.

I djupet av mitt väsen
är jag den jag är
odelad och sann
ett med dig
ett med allt och alla.

Du är gudabarn
ljus av Guds ljus
frid av hans frid...

SÅNG

KÄRNORD 63 b

*Gudomliga ljus i mitt hjärta
genomlys min tanke
min känsla, min handling.
Gudomliga ljus i mitt hjärta.*

Delar av detta föredrag finns publicerat i
Tro ditt hjärta om gott, Libris förlag.
Kärnorden finns på Gehrman's Musikförlag.

Margareta Melin